

Desconstruïm els rols, construïm igualtats

Mònica Garcia López,

Direcció Tècnica de Fundació Acció Social Infància (FASI)

La data del 8 de març i el seu reconeixement internacional ha tingut un camí i un procés de canvi i transformació interessant d'observar. Una data que neix per recordar la mort (a mans d'agents policials) de 120 dones manifestants per reivindicar la necessitat de dignificar es salaris i les condicions laborals, però a que a mesura que avança la història, creix cap a transformar-se en un moviment.

A hores d'ara, ja hem incorporat al nostre vocabulari i imaginari "El Moviment 8M". Hem deixat enrere allò del Dia Internacional de les **Dones treballadores** (com si no ho haguéssim sigut mai de treballadores... la diferència va ser començar a rebre un salari) i hem avançat cap a una globalitat de reivindicacions.

En els darrers anys el 8M ha esdevingut en el Dia de les **Dones**, a seques, sense més matisos, però justament el que ens aboca aquest "titular" és tot el contrari, existeixen taaaants matisos i taaaants aspectes on posar el focus que sembla una tasca impossible crear un llistat de motius per sortir al carrer cada 8M, seria inabastable per a qualsevol escrit breu.

Així doncs, enguany, des de Plataforma Educativa, d'entre els centenars de temàtiques que es podrien haver triat, s'ha escollit els rols de gènere. Un tema pilar per la igualtat d'oportunitats que donaria per realitzar un article de desenes de pàgines.

Sembla més o menys clar i tenim un consens prou ample que cal desconstruir els rols de gènere; el que em pregunto és si tenim prou consciència del repte i la profunditat del que implica dir "desconstruir els rols de gènere".

El primer pensament i exemple que ens arriba quan parlem de rols de gènere és el clàssic, rosa i blau, tan vigent encara ara al 2024. La realitat observable és que el canvi de mirada en la desconstrucció no és una tasca tan senzilla com la d'oferir a infants amb penis el color rosa i a infants amb vulva el color blau o explicar que les dones poden ser fortes i valentes i els homes tendres i vulnerables. Perquè sigui un canvi real cal passar-ho pel nostre sentir i el nostre fer, ser referents com a generador de canvi. La infància, com ja sabem, aprenen molt més del que no es diu que d'allò que se'ls hi diu. Per tal de treballar per la desconstrucció dels rols de gènere amb infants que acompanyem cal fer una revisió profunda de nosaltris mateixis.

Hem de partir de la premissa que el gènere és una **construcció social** que assigna de manera diferencial a homes i dones una sèrie de rols, però és que també determina com a

de ser la relació entre homes i dones i a més a més ens ensenya (lleis no escrites i no parlades que imperen: **mandats de gènere** que li diuen...) com comportar-nos per complir amb les expectatives imposades durant el nostre procés de socialització (sota un sistema patriarcal, caldria afegir). Vull posar atenció en aquest procés perquè està tan ben filat i tan interioritzat que podem arribar a una edat molt adulta sense ni tan sols haver-nos qüestionat que és la masculinitat o la feminitat i perquè ens hem sentit definidis (unes més que d'altres) en un rol o en un altre.

Totis sabem com aquests rols han comportat i comporten actualment unes grans desigualtats entre homes i dones, així com un abús de poder d'unes persones sobre les altres. Es podria dir que treballar per la desconstrucció dels rols seria treballar per la igualtat d'oportunitats, però m'agradaria donar una volta més de caragol i expressar que hem de treballar per un canvi de pensament envers el binarisme en el gènere. Trencar amb un pensament binari envers el gènere significa donar més possibilitats d'esser de moltes altres maneres, per tal de poder començar a crear societats més diverses i justes.

Els estudis ens mostren com amb tan sols 5 anys, infants ja han interioritzat tots els rols de gènere i per tant els seus mandats, col·locant-se ja allà on s'espera socialment que es col·loquin, en funció de si ets nen o nena; per tant, amiguís, ens toca posar consciència en això, posar-nos a desconstruir a partir dels 5 anys o, encara millor i preventiu per un món més just, modelar amb altres maneres de fer des de que neixen perquè arribats als 5 anys la seva estructura de pensament sigui més àmplia, més flexible, més tolerant i més diversa.